

6. Загородній А. Г. Цінні папери. Фондовий ринок : термінологічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – [2-е вид., випр. та доп.]. – Львів : Бак, 2000. 168 с.

7. Портфельне інвестування : [навч. посіб.] / А. А. Пересада, О. Г. Шевченко, Ю. М. Коваленко, С. В. Урванцева. – К. : КНЕУ, 2004. – 408 с,

Науковий керівник: к.ю.н, доцент Зятіна Д. В.

Гутникова Олександра Сергіївна, Ротар Вікторія Ігорівна
*студенти 4-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

УЧАСТЬ У СУДОВИХ ЗАСІДАННЯХ В РЕЖИМІ ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Судовий розгляд – одна з найважливіших стадій господарського процесу, в ході якої здійснюється розгляд і вирішення справи по суті суд перевіряє законність та обґрунтованість вимог позивача та заперечень відповідача, а також третіх осіб на підставі досліджених у судовому засіданні наданих витребуваних доказів.

24 лютого 2022 року на території України введено воєнний стан. Відповідно до ст. 26 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» правосуддя на території, на якій уведено воєнний стан, здійснюється лише судами. Скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється [2]. Суди продовжують здійснювати правосуддя, однак, з певними особливостями.

Однією з таких особливостей слід визнати більш широкі можливості подання учасником справи клопотань про відкладення судового засідання або про участь в процесі у режимі відеоконференції в разі неможливості прибуття в судові засідання.

Як видається найбільш оптимальним варіантом здійснення правосуддя під час воєнного стану з метою забезпечення безпеки учасників судових процесів і відвідувачів судів є проведення судових засідань в режимі відеоконференції. Хоча, наприклад, Велика Палата Верховного Суду поступово відновлює роботу у відкритих судових засіданнях, в пріоритеті залишається розгляд в режимі відеоконференції, поза межами приміщення суду з використанням їх технічних засобів або

без участі представників учасників справи за їх згодою. Про обрану форму участі у судовому засіданні потрібно повідомити суду письмово на офіційну електронну адресу суду, а також повідомити інших учасників справи.

Участь у судових засіданнях у режимі відеоконференції під час воєнного стану проводиться у загальному порядку, передбаченому Господарським процесуальним кодексом України, але з урахуванням певних особливостей. Необхідно також звернути увагу, що трансляція судового засідання може бути здійснена з дозволу суду, відповідно до принципу гласності судового процесу. Слід звернути увагу, що 02.03.2022 р. Рада суддів України опублікувала рекомендації щодо особливостей роботи судів в умовах воєнного стану, а саме:

- учасникам буде роз'яснено про можливість розгляду справ в режимі відеоконференції у зв'язку із воєнними діями;
- з'являється можливість бути присутнім у судовому засіданні у режимі відеоконференції за допомогою технічних засобів, в тому числі і власних;
- якщо провадження розглядається колегією суддів, які не можуть зібратись в одному приміщенні, то допустимий розгляд справ з різних приміщень судів, включаючи власні технічних засобів [3].

Відповідно до ч. 3 ст. 197 ГПК України учасники справи беруть участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів та електронного цифрового підпису згідно з вимогами Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему [1].

Як відомо, ЄСІТС – це певна сукупність інформаційних та телекомунікаційних модулів, за допомогою яких здійснюється забезпечення визначених законодавством процесів діяльності судів та інших установ в системі правосуддя, що включають документообіг, розподіл справ та обмін документами між учасниками і судом, також інші процесуальні дії, включаючи забезпечення участі учасників судового процесу у режимі відео конференції.

На сьогодні в учасників справи є два варіанти участі у режимі відео конференції: перший – у приміщенні суду, другий – за допомогою сервісу EASYCON, використовуючи власні технічні засоби.

Особа підтверджує свій статус учасника справи з допомогою електронного підпису (у разі відсутності у особи такого підпису, то

підтвердження здійснюється згідно із Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» чи Державною судовою адміністрацією України). Слід визнати, що відсутність електронного підпису в окремих випадках може унеможливити проведення засідання у режимі відеоконференції через постійні збої у роботі державних реєстрів, частина з яких може бути закрита з міркувань безпеки.

До обов'язків секретаря судового засідання відноситься перевірка того, хто з учасників процесу бере участь у режимі відеоконференції і повинен про це доповісти головуючому. Також, секретар судового засідання здійснює контроль за повним фіксуванням судового засідання технічними засобами.

Також має право брати участь в судовому засіданні в режимі відео-конференції свідок, якщо він не може прибути до суду через небезпеку для життя.

Аналогічно, експерт та експерт з питань права, спеціаліст роз'яснюють свої висновки у судовому засіданні в режимі відеоконференції.

Перекладач здійснює повний і правильний переклад, посвідчує правильність перекладу своїм електронним підписом на процесуальних документах, що вручаються сторонам у перекладі на їхню рідну мову або мову, якою вони володіють. Проте всі ці особи мають право брати участь в засіданнях в режимі відеоконференції лише перебуваючи у приміщенні іншого суду.

Щодо проведення врегулювання спору за участю судді здійснюється у формі спільних чи закритих нарад і сторони мають право брати участь у таких нарадах у режимі відеоконференції в порядку передбачених Господарським процесуальним кодексом.

У разі, якщо виникли технічні проблеми, що унеможливають участь особи у відеоконференції суд відкладає розгляд справи, якщо участь такої особи обов'язкова.

У протоколі судового засідання, що створюється згідно положення про ЄСІТС, здійснюється повне фіксування судового засідання, такий протокол скріплюється електронним підписом секретаря судового засідання і приєднується до справи.

Отже, можна дійти висновку, що воєнний або надзвичайний стан не є передумовою для припинення роботи суддів. В свою чергу суди працюють настільки, наскільки це можливо в існуючих умовах, та

намагаються дотримуватися балансу між безпекою суддів, працівників апарату, учасників справи та дотриманням процесуальних прав учасників справи і засад судочинства.

Список використаних джерел

1. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 р. №1798-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
2. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
3. Рекомендації Ради Суддів України щодо роботи судів в умовах воєнного стану від 02.03.2022 р. Рада суддів України: вебсайт. URL: <http://rsu.gov.ua/ua/news/usim-sudam-ukraini-rsu-opublikovala-rekomendacii-sodo-rooti-sudiv-v-umovah-voennogo-stanu>

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Будурова Г. М.

Замостенчук Анастасія Олександрівна

*студентка 3-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»*

КОНКУРЕНЦІЯ ЯК ЧАСТИНА МЕХАНІЗМУ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Поняття конкуренції є багатозначним. Дослідники цього питання виділяють різні підходи до розуміння конкуренції, а також її місця в механізмі ринкової економіки. Перший підхід базується на тому, що конкуренція – це важіль, який дозволяє вирівняти попит та пропозицію на ринку. Відповідно до другого підходу конкуренція визначається як змагальність між окремими суб'єктами господарювання, які зацікавлені в досягненні однакових цілей. В цьому випадку конкуренція розглядається як найбільш ефективна форма суперництва, що розкривається через відносини між суб'єктами ринкової економіки [4, с.1002].

У ринковій економіці конкуренція це суперництво, яке являє собою боротьбу між виробниками товарів та послуг за найбільш економічно вигідні умови виробництва та реалізації свого продукту. В ході еволюції економічної системи змінювалася і конкуренція. В різні